

A színek vesszőfutása

Ma már színkezelés folyik a zónacsavarból is, de gondoljuk át, hogy hol is tartunk a megvalósításban. Számos nyomda megajtette a CtP-beruházást, és ezzel még teljesebbé vált az előkészítés és a nyomda közötti káosz. Többen visszasírnák a filmes korszakot. Persze, hiszen az állományhibák jelentős részét a filmlevilágító stúdió szenvedte meg, a színhelyesség pedig a „kromalin” határai közé szorult. A terjedelem szűk kerete miatt csak a színproblémák irányából közelítünk a CtP-rendszert üzemeltető nyomdák lehetőségeihez.

Egyáltalán, mi a probléma?

Az, hogy a színek kialakításának folyamata több eszközön, alkalmazáson áthaladva, állandó veszélyben van, legyen szó létrehozott színről (dizájn) vagy reprodukciós feladról. Az ismeretlenség homályába vesző vagy amerikanizálódott („engem nem érdekel, olyan legyen mint a kromalin”) megrendelő kétes tevékenysége, hiányos ismeretei tovább rongálják a színeket. Sajnos a nyomdák nagy része sem áll a helyzet magaslatán. Komoly hiányosságok tapasztalhatók az egész színmegjelenítési rendszer ismeretében. A rossz színbontott, azaz nem az adott nyomtatás számára megfelelő CMYK arányokat tartalmazó állományokat kinyomtatni többesélyes játék – ha nem is orosz rulett. Pedig a legtöbb nyomda ma ilyen állományokat kap!

De hogyan is alakulnak ki a rossz CMYK adatok, a PDF csomagolásban átadott oldalakon?

Az előkészítő–megrendelő páros sokszor a digitálisan „kész” anyaggal keres nyomdát.

Az előkészítő használná (főleg ha biztos kézzel!) a színprofilokat, de a nyomda pontosan nem is érti, mit akarnak tőle.

A nyomda kéri a kedves megrendelőt az egyedi vagy az általa megjelölt szabványos színprofil használatára, de azt az előkészítő–megrendelő–grafikus nem érti.

Ennek ellenére lehet jó az eredmény, ha az előkészítés legalább annyit megtett, hogy egységes

színprofil használt (jobb esetben az alkalmazásokhoz feltelepülő ISO színprofilok valamelyikét), ha még azt is elárulja, hogy melyiket, máris helyzetbe hozza a nyomdát. ISO színprofilokkal készített állomány esetén, ha a nyomda is képes az ISO 12647 szabvány szerint dolgozni, akkor gyakorlatilag a produkció megfelelő lesz. Ha nem ISO szerinti, de ismert, egységes színprofillal bontott anyag készült, és van a nyomdának egyedi színprofilja a nyomtatáshoz, akkor használhatja valamelyik varázsszoftvert a megfelelő CMYK arányok előállításához. Minden CtP RIP-hez megvásárolható a CMS modul, amely automatikusan, még a RIP folyamat előtt elvégzi a nyomdának megfelelő színszámok előállítását. Másik módszer, hogy nem a CtP RIP integrált CMS moduljait használjuk, hanem dedikált, célirányos, több feladatra képes alkalmazásokat. Számos megoldás akad a piacon. Legtöbbjük az Adobe Acrobat alá épül be, mint kiegészítő modul, ezekkel a kiegészítő alkalmazásokkal szinte minden színszámítási feladat, probléma egy mozdulattal megoldható. Az egyik legelegánsabb a Heidelberg Prinect PDF Editor, amely egy 52 oldalas 146 képállományt tartalmazó PDF-et négy perc alatt számolt át a nyomdának megfelelő egyedi színprofil szerinti CMYK adatokra. Ilyen megoldás szinte minden CtP-gyártónál létezik. Hasonlóan kiváló lehetőség az Enfocus PitStop Professionalban munkálkodó Inspector modul. Ezekkel az alkalmazásokkal képenként, objektumonként lehet színjavításokat, színszámításokat hatékonyan, gyorsan elvégezni. Azokban az esetekben, amikor a „kialakult” színek származása nem visszakereshető, a legjobb módszer a jól kalibrált digitális proof szimulációs lehetősége, amellyel különböző színprofilok szerinti szimulációkat nyomtathatunk, és ha nincs jobb, eldönthetjük melyik színprofil szerint bonthatták az állományt. Ha egy elfogadható, kvázi jó eredményt látunk valamelyik szimulációs proofon, máris jöhet a varázsszoftver. Nem biztos, hogy minden tökéletes lesz, de kevesebb problémával, sokkal jobb eredményt érhetünk el a gépteremben.

Az egész kérdéskörnek az a tanulsága, hogy a nyomdászatot is elérte, és lassan maga alá gyűri a digitális adathasználat és -kezelés, előle elrejtőző nem lehet. A mai rendszerekhez minden szükséges kiegészítő modul rendelkezésre áll, ami célirányos, intelligens, hatékony feladatmegoldást kínál még a nehéz helyzetekben is. A problémák jelentős részét a technológiában képzetlen emberek hozzák létre, a megrendelés és gyártási folyamat résztvevőiként – sajnos a tapasztalatok szerint számuk egyre nő. Ismerkedjünk mihamarabb a „virtuális nyomdászat” pajzán gondolatával és a problémás helyzetek megoldási stratégiájával, válasszunk és alkalmazzunk megfelelő szoftvereket!

Hasznos linkek: www.planetpdf.com; www.heidelberg.com/www/html/en/content/articles/print/princt_color_solution; www.agfa.com/en/gs/products_services/prod_cat/index.jsp#Software%20Solutions; http://graphics.kodak.com/global/product/workflow_data_storage/printing_solutions/workflow_systems/brisque/brisque_color_management.htm; <http://www.enfocus.com/>.

